

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Socialvårdsbyrån, S2

Närvarande

VT - HJ - TE - AHJ - AH - AR

Frånvarande

FK - CW

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Lantråd

Veronica Thörnroos

Föredragande

Minister

Annette Holmberg-Jansson

Protokollförare

Specialsakkunnig

Cindi Portin

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 1

Regeringens proposition till riksdagen
med förslag om lag om temporär
epidemiersättning.

ÅLR 2020/5472

86 S2

Ärendet har överförs från en enskild föredragning den 26.6.2020.

Landskapsregeringen beslöt att ge utlåtande till riksdagens social- och hälsovårdsutskott enligt följande:

Ålands landskapsregering har 16.6.2020 fått kännedom om regeringens proposition (105/2020) till riksdagen med förslag till lag om temporär epidemiersättning och lag om temporär ändring av 11 § i lagen om utkomststöd (FFS 1412/1997). Ålands landskapsregering har inte hörts under beredningen. Social- och hälsovårdsministeriet har 17.6.2020 per e-post tillställt Ålands landskapsregering regeringspropositionen på svenska med begäran om bedömning av huruvida den föreslagna lagen blir gällande på Åland. Regeringspropositionen har samma dag överförts till riksdagen för behandling.

Bedömning

Bestämmelser om lagstiftningsbehörigheten under undantagsförhållanden ingår i 27 § 34 punkten i självstyrelselagen (1991:71). Under undantagsförhållanden kan en angelägenhet som normalt hör till landskapets lagstiftningsbehörighet tillfälligt överföras till rikets lagstiftningsbehörighet. Eftersom det temporära stödet sammanhänger med de restriktioner och de efterverkningar som undantagsåtgärderna orsakat anser Ålands landskapsregering att lagen om temporär epidemiersättning ska omfatta även Åland trots att undantagsförhållandena inte längre gäller. Enligt landskapslag (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd gäller ändringar i lagen om utkomststöd från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, såvitt ingen avvikelse görs. Detta innebär att den temporära

ändringen av 11 § i lagen om utkomststöd (FFS 1412/1997), om inga åtgärder vidtas, blir gällande på Åland.

Med anledning av att så väl Ålands lagstiftning, landskapslagen (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd, som den organisatoriska modellen beträffande handläggning av grundläggande utkomststöd avviker från rikets bör den föreslagna lagen beakta dessa omständigheter. Detta innebär att 2 §, 4 § och 7 § i lagförslaget bör kompletteras så att de åländska förhållandena beaktas. På Åland handläggs det grundläggande utkomststödet av kommunerna, inte Folkpensionsanstalten så som i riket.

Åland har drabbats hårt av restriktionerna, vilket kan påvisas bl. a. av att den relativa arbetslösheten den 15 juni var 13,5 procent då den jämförelsevis var 3,5 procent samma tid året innan 2019.

Det självstyrelsepolitiska systemet reglerar inte finansieringsansvaret beträffande konsekvenserna av beslut som fattats av den finländska regeringen och underlydande myndigheter under undantagsförhållanden. Eftersom de beslut som fattats av dessa myndigheter även har omfattat Åland, utan att landskapet har haft möjlighet att avvika från dessa, bör finansieringsansvaret för konsekvenserna av dessa beslut även omfatta Åland.
